

կան են : Այս պատճառաւ կենցաղադէտ անձինք մեծ կարեւորութիւն չեն ընծայեր այսպիսի պաշտօնական խօսքերուն . մանաւանդ երբ կը տեսնեն թէ վեհապետաց այս խօսքերը չեն համաձայնիր իրենց գործոցը հետ . այսինքն մէկ կողմանէ խաղաղութիւնը հաստատուն պիտի մնայ , պատերազմի վախ չկայ կը քարոզեն և միւս կողմանէ զինուորական մեծամեծ պատրաստութիւններ կը ընեն :

Աստորից ազդային խորհրդանոցին մէջ մասնաժողով մի. հաստատուած էր , որ կառավարութեան կողմանէ առաջարկուած զինուորական օրէնքը քննէ և իւր դատողութիւնը յայտնէ : Այս առաջարկեալ օրէնաց համեմատ՝ կառավարութիւնը 800 հազար զինուոր կը պահանջէր : Աստորից ապահովութեանը համար . սակայն մասնաժողովը չափազանց կը զանգուշանայ թիւը և կուզէր նուազեցնել զայն : Արտաքին գործոց պաշտօնէյ մասին ալ Պայտի երկար տոե նախօրէին մի. ընելով յիշեալ մասնաժողովին մէջ զինուորութեամբ համոզեց զնա թէ պէտք է որ կառավարութեան առաջարկութիւնը 'ի գործ դրուի . հետեւեալ մասնաժողովը՝ իւր անդամաց մեծագոյն մասին հաւանութեամբ ընդունեցաւ առաջարկեալ օրէնքը . որով Աստորից տէրութեան ղեկավարակին թիւը 800 հազար հսկի պիտի հասնի :

Սօսիւ ալ Պայտի իւր ատենախօսութիւնը չսկըսած , պայման դրաւ որ զրուցելու խօսքը ծածուկ մնայ և հասարակութեան մէջ չտարածուի . այսու ամենայնիւ Վէնայի լրագիրները յայտարարեցան հրատարակելու նոյն ատենախօսութեան իմաստը . որ Արտաքին վտանգաւոր կացութիւնը կը յայտնէ : Թէպէտեւ գտնուեցան պաշտօնական անձինք՝ որ յիշեալ լրագրաց զրածները երկայնութեան ներքեւ դրին և անստոյգ են ըսին , այսու ամենայնիւ Աստորից արտաքին գործոց Պաշտօնէին գրած պայմանը որ իւր զրուցածները ծածուկ պահուին , նմանապէս զրաբանակին թիւը 800 հազար հոգիի հասցընելու առաջարկութեան ընդունուիլը՝ այնպիսի ժամանակի մը մէջ որ Աստորիան խնայութիւն ընելու մեծ հարկաւորութիւն ունի , այս պարագաները միայն բաւական են հասկընարու համար թէ մօսիւ ալ Պայտի վստահութիւն չունի : Արտաքին յայտնական խաղաղութեան

թեան վերայ և կը վախճայ՝ ինչպէս որ Վէնայի լրագիրք հրատարակեցին , թէ կանուխ կամ անպահապատեալ մի. պիտի ծագի Վաղդից և Բրուսելի մէջ :

Վիլիբրուի վաճառականաց խորհրդանոցը մօտեցնող կերպով մի. տուաւ 'ի պատիւ միտոր Վիլիբրուի ճօնաքննի , որ Ամերիկայի Միացեալ Ազատեաց Դեպտանէ 'ի Վիլիբրուի : Այս հասցիւրութիւն ներկայ էին Անգղիոյ կառավարութեան զինուորական մեծագոյնները . որոնք Արտաքին խաղաղութեան հաստատուն մնալուն վրայոք ապահովութիւններ տուին : Այս առթիւ արտաքին գործոց պաշտօնէյ լորտ Սթանլի երկար ատենախօսութիւն մի. ընելով՝ Անգղիոյ կառավարութեան քաղաքական ընթացքը նկարագրեց . որուն նպատակն է և պիտի ըլլայ միշտ , ըստ , օտար տէրութեանց իրաւունքը յարգել մի. և նոյն կերպիւ որ որ կը պաշտպանեմք մեր իրաւունքը , և նկատել Անգղիոյ նիւթական օգուտները իրեն անքակելու պիտի կապուած միւս ազգաց օգտիցը հետ , և այլն :

Ամերիկայի Վեստմինսթըրի և Միացեալ Ազատեաց մէջ 'ի կախ մնացած քանի մը դժուար գործքերը և մասնաւորապէս Ալապամա ծովափնայտակ շրջանաւոր պատճառաւ ծագած վէճը բարեկամարար ըմբռնելու և սիրելի համաձայնութիւն կը տրիէ այժմ Անգղիոյ ու Ամերիկայի կառավարութեանց մէջ : Այս յայտարարութիւնը ծախսահարկան ուրախութեամբ ընդունեցաւ 'ի բոլոր հանգիստականաց :

Այս յերաւի այս երկու ծովային մեծ տէրութեանց բարեկամական մտերիմ համաձայնութիւնը՝ որ քանի մը տարիէ 'ի վեր գոհացուցիչ վիճակի մէջ էր , քաղաքական մեծ նշանակութիւն ունի . ըստ որում կրնայ մեծապէս նպաստամտոյց ըլլալ ընդհանուր խաղաղութեան ապահովութեան :

Պահանջի գործքերը հանգարտութեամբ կը յառաջանան : Արտաքին գործքի բոլոր տէրութիւնները և նոյն իսկ Ռուսիոյ հաշիւը որ բնապէս հակառակ է այժմեան անակնկալ փոփոխութեանը , ճանաչեցին և ընդունեցին զյեղափոխական կառավարութիւնը . որ միշտ խոչնդ քաղաքականութեամբ մի. ազդիւն աշխատարկական նպատակը յառաջ տանելու վերայ է : Այսու

պատրաստութիւններ տեսնենք . սակայն ունինք ահալի թշնամի տղիտութիւնը , որ դարձեալ 'ի վեր զմեզ գերի ըրած է , անոր դէմ մարտնչելու պատրաստութիւնը , ընտիր զինուորներու տեղ ընտիր քաղաքացիներ պատրաստենք , քաղաքակիրթ ազգ մը հանգիստանաք :

Ու չայլոր , անտարբերութիւնը մէկը ընենք , զգանք մեր մարդկութեան արժանաւորութիւնը , յիշենք որ մենք ալ Եւրոպայոց պէս բանականութիւն ունինք , անոնց պէս աչք ունինք տեսնելու , ու միտք՝ խորհելու համար . յիշենք որ մենք ալ վաղեմի երեւելի տղի մը զաւակներ ենք , յիշենք որ ազգերու պատմութեան մէջ մենք ալ փառաւոր տեղ մը ունինք : Յիշենք որ միմայն ուսուցող , խմբելու , քննարկելու համար ստեղծուած չենք , մեր կեանքը աւելի բարձր և աւելի վաւեր նպատակ մի. ունի , և զապղիպայի երեւելի մատնադրի մը ըսածին համեմատ , «Մեզմէ աւելի մեր ընտանիքին , և մեր ընտանիքին աւելի մեր հայրենեաց օգտին համար աշխատելու պարտաւորութիւն ունինք» :

Մէկը ընենք այն զոգուելի և ազգակործան բնութիւնն , որ կարծես թէ մեր ազգին միայն յատկացած է . այսինքն այն ազգային գործին՝ որուն մասնակից չենք , այն ընկերութեան՝ որուն անդամ չենք , անոնց ծուռ աչքով կընայինք , և փոխանակ ձեռնտուութեան , արգելք լինելու կաշխատինք : Ասոր հակառակ քաջաբերենք ամեն ազգօգուտ ընկերութիւնները , յարգենք և մեծարենք այն ազգակցները , որոնք անհաշիւադիր ոգով անձնուէր ազգային յառաջողութեան համար կաշխատին , ուրախանանք և փառաւորենք որ մեր ազգայնոց մէջ տաղանդաւոր և կենցաղադէտ անձինք ունինք , և ինչ որ մենք անկարող ենք ընելու , ունինք անհաղգիւններ որք կարող են նոյնը ընելու . պատուենք , մեծարենք , յարգենք , սիրենք զանոնք , և աշակից ըլլանք անոնց :

Արդի դարու մէջ ազգայնութեան ոգին կը տրիէ , ամեն ազգ նախանձախնդիր է իւր ազգային յառաջողութեան : Ամերիկային Լանքի եմ կըսէ կը պարծի , Գաղղիային՝ դաղղիայի եմ կըսէ , Անգղիային՝ անգղիայի , իսկ Հայն ալ Հայ եմ թող ըսէ , ու պարծի . . . :

Եթէ պարծենալու տեղի չունի , յանցանքն իրն է և ոչ ուրիշին :

Այս , մեր հայրենիքը , մեր ազգը կենաց և արեան զոհութիւն չարահոնք մեզմէ , հայրենեաց ազատութեան , և անկախութեան համար մեռնելու կանչուած չենք , հասաւ իր պահանջած փոխադրի , որ չենք դիտեր , ինչ անուան պիտի արժանանք եթէ անոր ձայնին չպատասխանենք :

Ամեն Հայ , ինչ կրօնի որ կը վերաբերի կը պարտաւորի իւր Հայ ազգային յառաջողութեան նպատակը : Արտաքին որ ժամանակը հասաւ արգէն որ իմանանք կրօնի և ազգութեան տարբերութիւնը :

Կըցաւ իւր մեր մէջ կը գտնուին տակաւին անանկ նախապաշարեալ անձինք , որոնք մեզմէ կրօնով անջատեալ պապական և բողոքական ազգակցները իրեն Հայ չեն համարիր , «Հայ չէ , պապական կամ բողոքական է» կըսեն :

Այս կէտին վրայ հարկ խի չենք համարիր երկարօրէն գրելու , բայց մեր խօսքը նոյն տեսակ նախապաշարեալ անձանց ուղղելով , կը յայտնենք որ Գաղղիոյ , Անգղիոյ և ուրիշ լուսաւորեալ տէրութեանց մէջ ամեն կրօնէ բաղիւսեալ ժողովուրդ կը զանուի :

Օրինակի ազգաւ . Գաղղիոյ կառավարութեան կը բօքը պապականութիւն է , բայց բողոքական և բուն իսկ խորայնացի և այլն Գաղղիայիներ ալ կայ , բայց միթէ պապական Գաղղիայիները միայն Գաղղիայի են , բողոքական և խորայնացի Գաղղիայի չեն : Ամեն Գաղղիայի ազատ է իւր ընտրած կրօնին հետեւելու , և այս մասին իրարմէ կը տարբերին . բայց ազգութեամբ ամենք ալ միեւնոյն մօր Գաղղիոյ զաւակներ են :

Այս նկատմամբ թէ՛ Լուսաւորչական Հայ , թէ՛ Պապական և թէ՛ Բողոքական , ամենք ալ Հայ ենք և մէկ մօր զաւակներ . եթէ կրօնով կը տարբերեմք մէկը այս միւսը այն եկեղեցին կը յոռախօսէ , բայց ազգութեամբ մէկ ենք և չենք կրնար զոնազանիլ :

Ահա մայ կը պատրաստուինք հա յիշել որ մեր կաթնի ազգայնոց , տղէտ մատին մէջ անշուշտ , աւելի հալում մը կընէմք որչա՞ր զէպ 'ի Յրեմիոյ քիւն : Ասոնցմէ մէկ

ամենայնիւ տակաւին յայտնի չէ թէ Պահանջի կառավարութեան 'ի կերպը պիտի ընտրէ . սահմանադրական միապետութիւն պիտի ուղէ կամ հասարակապետութիւն : Արհաստատեն թէ ժողովրդեան խիստ մեծագոյն մասը միապետութեան հակամէտ է . սակայն մեծ դժուարութիւն կայ այնպիսի թաղաւոր մի. գտնել՝ որ Պահանջի ժողովրդեան համակրութիւնը ձեռք բերած ըլլալէ 'ի զատ՝ մեծ տէրութեանց համահաճութեան ալ բողոքովին գէմը ըլլայ : Ստոյգ է որ օտար տէրութիւնները իրաւունք չունին ուղղակի միջամուխ ըլլալու այս ընտրութեանը և տոերես կը խոստանան բողոքովին չէզոք մնալ , սակայն և այնպէս անոնցմէ իւրաքանչիւրը՝ իւր քաղաքական օգտիցը և նպատակացը համեմատ վարուելով՝ բարոյական մեծ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ նոր թաղաւորի մը ընտրութեան մասին :

Ամերիկայի մէջ նախագահական ընտրութեան մաքառումը վերջացաւ . և հոչակաւոր Կրանթ զօրավարը Միացեալ Ազատեաց մեծ հասարակապետութեան նախագահ անուանեցաւ ժողովրդոց մեծագոյն մասին հաւանութեամբ : Վորընտիր Վախագահը՝ ըստ սահմանադրութեան , զինի չորս ամսոց պիտի սկսի 'ի գործ դնել իւր բարձրագոյն պաշտօնը :

Կ . Պօլիսէն Իզմիրի Էմիւրսիալին կը գրեն .

«Ուրախ սրտիւ կը ծանուցանեմ ձեզ թէ Կալթալ Սէրայի ուսումնարանին յաջողութիւնը ապահովուած է . թէպէտեւ ոչսակաւ հնարքներ 'ի գործ դրուեցան այս քաղաքակրթական գաղափարին դործագրութիւնը արդիւնէլ համար , և որուն պատիւը ըստ մեծի մասին Վաղդից տէրութեանը կը վերաբերի : Կը վարանէի՝ զրեւու ձեզ այստեղ պըտած գրոյց մի. բայց քաջ տեղեկ անձէ մը ինձ արուած նոր ծանօթութիւնները պարտք կը դնեն վրաս ծանուցանելու զայն : Կերեի թէ այս վարժարանին բացուելուն յայտնի հակառակորդաց մէջ Պիոս Ինքերորըն ալ դնելու է . որ դրած է եղբւր այստեղի Հայ Լատին Պատրիարքին , որպէսզի իւր ամեն ջանքը 'ի գործ դնէ արդիւնէլ համար զԿաթոլիկ գերդաստանները՝ որ իրենց զաւակները այս վարժարանը չըրկեն » :

Եթէ ստոյգ համարեմք այս լուրը , կերեի թէ

մտաւ օրէ որ իրենց նախնի հայկական սովորութիւնները մէկը ընելով՝ զէպ 'ի Եւրոպականութեան հակիւ կը ձեռնդնեն , իրենց հայրենի անունները կը փոխանայնեն , պարզ Յովհաննէսի տեղ Ժան կը կանչեն , Պօղոս Պետրոսի տեղ Բօլ Բիւրի կըսեն :

Ասոնք անշուշտ մեծ կարեւորութիւն մը չունին , բայց իրօք նշանակութեան արժանի կէտը այն է որ իրենց մայրենի լեզուն չեն խօսիր . սովորաբար տաճկերէն կխօսին , զաղղիային բառերու խառնուրդով մէկտեղ , օտարազգաց առջև իրենց հայութիւնը ծածկելով Եւրոպայի կը ձեռնան , և ինչ ազգութեան վերաբերելին իրենք անգամ չեն զիտեր : Մենք իրեւ Հայ կըցաւինք ատանկ Հայրիւր վրայ . ըստորում անոնք ուր որ գտնուին Հայ են : Եւրոպա վրա յիշի Հայերը Հայ կը ձեռնաչէ . բուն իսկ պապական կառավարութիւնը զանոնք նոյն ազգութեամբ կը ձեռնաչէ . Վէնեթիկի և Վիլնիայի Միլիթարական արժանապատին . Հարք իրեւ Հայ ճանչցուած են Եւրոպայի մէջ և իրենք զիրենք երբեք ուրիշ ազգ անուանած չեն : Ուրեմն մեր կաթոլիկ ազգայնոց ոմանց իրենց հայութիւնը ուրանալով ինչ բանի կրնանք յատկացնել . եթէ անոնք Հայ չեն , հասաւ ինչ են . եթէ Հայ են , ուրեմն Հայ են , բայց ի՞նչ Հայ չենք ընդունիր :

Սակայն մենք կատարելապէս համոզուած ենք որ մեր կաթոլիկ ազգակցներուն լուսաւորեալ և կրթեալ մասը բողոքովին ուրիշ կերպով կը խորհի . ասոր յայտնի ապացոյցն է , յերջին օրերս գերա . Հաստենեանի պատրիարքութեան առթիւ մեր կաթոլիկ ազգակցաց մէջ տեսակ մը յիշափոխութիւն տեղի ունենալ , անոնց բողոքելը , և այլն . որով յայտնի ըրին կըսէ Մատիւ , որ իրենց և բախներուն մէջ Հայկական արիւն կը վազէ :

Մենք կը հաւատանք որ մեզի հասակակից երիտասարդ կաթոլիկ ազգայնոց սիրտերը մեզի պէս ազգային սիրով կը բարաբանեն : Մենք եթէ զանոնք ճանչնալու պատիւը ունենայինք , եզրայրական սիրոյ ձեռք պիտի կարկառէինք անոնց և պիտի ըսէինք :

«Բանի որ ամենք ալ միեւնոյն զգայուններ կը ըրենք , և միեւնոյն կերպով կը խորհինք ազգային իրիւր վրայ , քանի որ ազգային սէրը , ազգային պատիւը ամեն բանէ

Թեամբը՝ անխնայ ջանքի և բարենախանձ ուղեով
զբաղեալ է միշտ օգտակար հիմնադրութիւններ և
բարեկարգութիւններ պատրաստելու ի յառաջագիւ-
մութիւն օսմանեան տէրութեան և անոր մէջ բնա-
կօղ զանազան բաղադրութիւն ժողովրդոց ։

— Դաբոյիկէն հասած վերջին լրաց համեմատ բարձ-
րագոյնի իրաւ փաշան՝ որուն ստորագրութիւնը բա-
ւական բարեօրոյթիւն ստացեր է օգտօրէութեան ,
ըստ խորհրդոյ բոլորից իրաւ պիտի երթայ ։

— Մայրաքաղաքի շէնքերու շէնքարարաց զուլի վսե-
մաշուք փափազեան Գեորգի Էֆէնտիին որդի մեծա .
կարապետ էֆէնտիին պաշտօնատարութեան երրորդ
կարգի աստիճան շնորհուեցաւ ։

— Կայսերական հրովարտական Պրուսայի վիլայէ-
թին ընդհա . կառավարչութիւնը վսե . հաճի իզգէթ
փաշային յանձնուեցաւ փոխանակ Սիւրէյա փաշային՝
որուն տակաւին նոր պաշտօն մի շտուեցաւ ։ Եւ իւր
Նիկովիդիոյ կառավարչի պաշտօնը վսե . Լսաֆ փա-
շային յանձնուեցաւ ։

— Դարձեալ կայսերական հրամանագրով , խորա-
սանձեան մեծարգոյ Յօհաննէս Էֆէնտիին Իստուրի
վիլայէթին արտաքին քաղաքականութեան անօրէն
(բոլորից մէկուրդ) անուանեցաւ ։

Յօհաննէս Էֆէնտիին՝ որ փարիզի մէջ մեծ յաջո-
ղութեամբ ընդունած է իւր ուսմունքը , քաղաքակա-
նութեան հմուտ տաղանդաւոր երիտասարդ մըն է .
ուստի տարակոյս չունիմք թէ ամենայն յաջողակութե-
ք ի գործ դնելով իւր բարձր ու փափուկ պաշտօնը ,
Բարձրագոյն Իրան զօհունակութեանը և մեծազոյն
շնորհացը արժանի պիտի ըլլայ ։

ՔԱՆԱԶԱՆ ԵՄԻՐԻ

Զմիւռնիա , 9 Նոյեմբեր ։

Լրագրոյ նախընթաց թուոյն մէջ հրատարակելիք
թէ մեր ընդհանուր կառավարիչ վսե . Խամայիլ փաշան
Մէնիմլին մօտ Սարալը գեղը տեղի ունեցած մարդաս-
պանութիւնները լսելու պէս , փութացաւ նոյն գեղը եր-
թալու յանցաւորները երևան հանելու համար ։ Եւ որին
Վսեմութեան մարդասիրական գործունեայ փոյլը կա-
տարեալ յաջողութեամբ պատկուեցաւ . քանզի ի ժամուս-

անջան և ամայի տեղումը , որոյ վրայ տմենին տեղե-
կութիւն չունիմք , և որոյ անունները երբեք ազգային
լրագրաց մէջ չեն յիշուիր . . . ։

Կըսեն ու կը հաստատեն միշտ առանց ստոյգ տեղեկու-
թիւն ունենալու թէ և կամ թէ միլիոն շաքար տիւն
գերբիս մէջ ։ Այս թիւը մեզի անհաւատալի կ'ընէ ։ Ան-
տարակոյս աւելի կարեւորութիւնը տալու , և օտարաց
համակրութիւնը և ուղարկութիւնը գրաւ եղաւ համար ոչ
թիւը առաջ կը մղեն միշտ . տակայն կարելի չէ՝ արդեօք
աշխարհագրի ընել ամեն Հայաստանի երկրներէ օրինա-
ւոր տեղեկութիւն ստանալով , որպէս զի գիտնանք որ-
չափ եղբայրներ և ազգակիցներ ունինք բոլոր հողատիրոս
վրայ ։ Եւրոպայի , Կ'ընէ պարբերական թերթ մը , ի-
րենց երկրի մինչև անգամ զանազան տեսակ կենդանի-
րու թիւը գիտեն , քանի որ մենք մեր ազգին . քանի հոգի
բաղկանալը անգամ չենք գիտեր . . . ։

Հաս կը զաղբիւնենք մեր խօսքը , մեզի ստաջարկով
ուրիշաթիւ կրկին մեր խորհրդածութիւնները ընելու
գային իրերու վրայ ։ Պիտեմք և համոզուած ենք որ մեր
խօսքերը նաև հովի պէս պիտի անդին երթան տառն
հետք մը ձգելու . տակալ զմեզ չհաստեցնենք երբեք . մենք
դէպ ի մեր նպատակը առաջ պիտի քաշենք ։ Մենք լսած
ենք շատ անգամ որ մեր ազգայինք կ'ըսեն , « Պարապ
բանք են ատոնք » (ժամանակի կարօտ է .) « ժամանա-
կին քող տալու է . » « մեր ազգին համար չեք » , և այլն ,
և այլն ։ Այո , ամեն բան ժամանակի կարօտ է . տակայն
սկիզբ մը ընելու և աշխատելու է , որ ժամանակին մեր
նպատակին հասնինք ։ Մեր Հայերուն համար չէ ։ Ինչ
չո՞ւ համար արդեօք , միթէ Դաւիթանուտիւնը մեր
Հայերը միւս ազգերէն տարբեր տեսնած է , միթէ բա-
նակաւորութեան բաժնուելու տեսն՝ մեզի պակաս բաժին
ընելու է ։ Այո , ոչ , ոչ , պարզապէս խոստովանիմք որ
մենք ծոյլ , թոյլ , անհոգ և անտարբեր ազգ մի ենք ։

Կը կրկնենք հոգ դարձեալ , թէ ինչպէս կ'աթլ շորածին
մանկուն և անծրու արեւակէզ երկրի հարկաւորէ , պայտէս
ալ մեր ազգին ներկայ վիճակին անհրաժեշտ պէտք եղածն
ՈՒՍՈՒՄՆ և ԿՐԹՈՒԹԻՒՆՆ է , ըստ որում առանց ա-
սոր անշարին է մեզի որ և ինչ բարոյական և նիւթական
յաւաջադիմութիւն ընել ։

մարդասիրաները ու իրենց մեղաւորները կառավարու-
թեան բանալի կըլտուին ։

— Բարձրագոյն Պրան հրամանացը համեմատ . քաղա-
քիս մարտատանց տեսուչ վսեմաշուք Եֆէնտի վսեմ
ժամանակեայ կերպիւ Պէրոթ գնաց , Ասորեայ մարտա-
տունները բարեկարգելու համար . որոնք զօհայուցիչ վի-
ճակի մէջ չեն գտնուիր ։ Եֆէնտի վսեմին բացակայու-
թեան ժամանակը , Իզմիրի մարտատանց տեսուչութիւնը
նահանգիս մուհասէպէճի Արիֆ Էֆէնտիին պիտի ընէ ։

— Քաղաքիս ծովեղբայրը շինելու ընկերութեան մա-
տակարար տեսուչ մօսիւ Ռ . Վ . Լ . Էֆէնտի ամսոյս Կին
ուրաթթ օրը ներկայացոյց նահանգիս ընդհանուր կառա-
վարիչ վսե . Խամայիլ փաշային գիտատեսական հրովարտու-
իւր . րոյթ թոյլ կըտրուի յիշեալ ընկերութեանը , որ Իզ-
միրի ծովեղբայրը շինէ ըստ որոշեալ պայմանոց ։

— Իզմիրի քաղաքատեսական խորհրդոյն նախագահ
վսեմաշուք Սիւրէյան վսեմը իւր հրաժարականը տուաւ .
զոր Խամայիլ փաշան արժան չհամարեցաւ ընդունելու ։

— Կոստանդնուպոլսոյ Պարսից դեսպան վսե . Միրզա
Հիւսէյն խանը՝ որուն խնամտուն կենցաղակրթութիւնը
և խոհմ գործունէութիւնը յայտնի է ամենուին , իւր տե-
րութեան հրովարտական առաջին կարգի դեսպան ա-
նուանեցաւ , և միանգամայն պատուոյ դիմատու (Հիւսթ)
յարգուեցաւ օգոս . Ետէն ի վարձատրութիւն իւր ար-
ժանաւոր մեծամեծ ծառայութեանցը ։

— Իզմիրի Պարսից ընդհանուր հիւպատոս մեծաշուք
Խատուլլահ Էֆէնտիին , որ թէպէտև տակաւին քանի մը
ամիս է որ իւր բարձր պաշտօնը ի գործ կըդնէ , այսու ա-
մենայն ամեն մարդ կ'ընդունէ անոր արգարտաշիւ և գոր-
ծունեայ ընթացքը , ինչպէս նաև անոր քաղաքագէտ
հմտութիւնը և բարեհամայր բնատրութիւնը ։

— Վսե . Խամայիլ փաշային հրամանաւ Մէնիմլին
կառավարչը իւր պաշտօնին գրկուեցաւ , որովհետև ար-
ժանապէս չէր կատարեր իւր պարտաւորութիւնները ։

— Քաղաքիս ձկնայր խանը բանտարկուած 22 կողե-
նազորները անցեալ չարթու գիշեր ժամանակ բանտին
պատը ծակելով փախան ։ Ոստիկանութեան հոգաւոր
բաժնիկը անոնցմէ ութ հոգին զարմեալ լուծուեցան և
մնացեալներն ալ կըլինատուին մեծ գործունէութեամբ
Վսե . Խամայիլ փաշան յիշեալ բանտին վերակայու պա-
հալանը իւր պաշտօնին հանելէ ի դատ ի բան . դրաւ
զնա ի պատիւ իւր անհոգութեանը ։

— Տէնդի հիւանդութիւնը (Եթմա) թէպէտև շատ թե-
թեւեալ և տկարացաւ թէ՛ Իզմիրի մէջ և թէ՛ չըմպանե-
րը , այսու ամենայնիւ տակաւին անհետ եղած չէ և շատ
անգամ կ'ընկրադաւանայ ազգակիցներուն վերայ ։

— Անցեալամայ 15ին ցերեկ ժամանակ հրեշ մի պա-
տահէր է Ստանայի մէջ . որ հրեշհաշիշոյց ջրհան (թու-
լուպա) չգտնուելով , շատ խանութեք , մաշաղաներ և
տուններ հրոյ ճարակ եղեր են . որոյ թիւը կըգտնուի Սա-
մուրաշեան երեկի Հայուն մեծ ու գեղեցիկ խանը ։
Այս հրեշհան պատճառած վնասը 28600 լրա կըկարծուի
— Կըհաստատեն թէ Կարիպալտին ծպտեալ հասեր է
ի Պուրէշ , 200ի չափ խալալի կամաւոր զինուորով ։

— Եւրոպիոս կա . ր հրամանագրով՝ որ ի 9 Նոյեմբե-
րի ըստ նոր ստանալի , Վալէվաք կ'ուսուցնէ՝ որ Իզմիրի
Պարսից ընդհանուր հիւպատոս մեծաշուք Պէնթիլլի
կամին քոյրն է , ստաւուց մեծ տիկին (կրտսե միթրէս)
անուանեցաւ օգոստոսիա . Լոթէնի կայսրուհոյն քուր ։

— Ազգասահղրայն հասած լուրերը կըծանուցանեն
թէ բարձրա . Փոխարքայն իւր սովորական բարեգութ-
առատամտութեամբ վեց հազար լիրա սկիզբին շնոր-
հեր է , Ազգասահղրայն ու Գահրէի ազգատայ համար ։

Բարձրա . Խալլալին այս արքայական ստաւ ուղղու-
թիւնը խալի տարի տարիութիւն բերէ է Երկրպոսի
ժողովրդոց վերայ ։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԵՏԵՆԱՆ
ԶՄԻՌՆԻԱ

Թշուառք վիպասանութեան յարգոյ բաժանորդները
քող բարեհաճին երողամիտ ըլլալ երկդէպ ի ներուպ
ըրած ճանապարհորդութեան պատճառաւ . վիպասա-
նութեան հատորներուն հրատարակութեանը ուշա-
ցաւ . սակայն վստահ ըլլան որ անոր տպագրութիւնը
անընդհատ կը յառաջանայ . ըսածիս ապացոյց՝ եր-
րորդ հատորը պիտի կը հրատարակեմ , չորրորդը առ-
առաւել 20 օրէն և հիմեքորդը կը յուսամ յունուա-
րէն առաջ ի յոյս ընծայել ։

Ըստ հրատարակեալ պայմանաց՝ Միգրապլի 125
դուրուշի բաժանորդութիւնը դադարած է . այս կետը ա-
նոր համար կը յիշեմ զի նոր բաժանորդներէն ոմանք
կըպնդեն այս գինը վճարել . առանց ուշադրութիւն ը-
նելու որ այս գեղեցեայ գինը միայն վիպասանութեան

հրատարակութեան առաջ բաժանորդ գրողներուն
համար էր ։

Իսկ հրատարակութեան շրջանին մէջ մինչեւ ամ-
բողջ վիպասանութեան հրատարակութեանը յրանալը
բաժանորդ ըլլալ ուզողը՝ պիտի վճարէ կանխիկ 150
դանէկան , ինչպէս էր մեր հրատարակած պայմանը ։

150 դուրուշ պիտի վճարեն նաև անոնք որ հրատա-
րակութեան առաջ բաժանորդ գրուած են , բայց ցարդ
իրենց բաժանորդագինը վճարած չեն ։

Ամբողջ գործը լրանալէն ետեւ պիտի ծախուի 180
դանէկանի ։

Իւրաքանչիւր հատորը գատ ալ կը ծախուի 18 դանէ՝
Կը գտնուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով ։

Այս առթիւ կ'իմացնեն նաև որ արդէն խոստա-
ցուած Փարիզի գաղտնիք անուն հրապարակու էր ընտիր
վիպասանութեան առաջին հատորին տպագրութիւնը
լրացած է , և Միգրապլի չորրորդ հատորին հետ
պիտի հրատարակուի ։

Ուզեցի այս վիպասանութեան համար բաժանորդու-
թիւն չբանալ և հատոր առ հատոր կամ ամբողջ գոր-
ծը միատեղ վաճառել սալ , սակայն բարեկամներու
առաջարկութիւնը չմերժելու և ինքնաթիւք բաժա-
նորդներուն մեր վրայ ունեցած վստահութիւնը յարգե-
լու համար կը փութամ բաժանորդութիւն մը բանալ .
քանզի իրօք անոնք որ մեր վրայ վստահութիւն ունին ,
իրաւունք ունին արժան եղած գեղեց վայելել ։

Ամբողջ գործը ուր հատորէ պիտի բաղկանայ ։

Բաժանորդութիւն կանխիկ 90 դուրուշ
Հրատարակութե Ետքը 120 »

Իւրաքանչիւր հատորը 15 »

Իսկ Միգրապլի բաժանորդ եղողը երբ Փարիզի
գաղտնիքին ալ բաժանորդ ըլլալ ուզէ , տաւը դանէկան
աւելի գեղեց պիտի ունենայ , և փոխանակ 90ի միայն
80 դուրուշ պիտի վճարէ ։

Նոյնպէս Փարիզի գաղտնիքին բաժանորդ եղողը ե-
րբ Միգրապլի ալ բաժանորդ ըլլալ ուզէ , 25 դանէ-
կան աւելի շնորհք պիտի ունենայ , և փոխանակ 150ի
125 դուրուշ պիտի վճարէ ։

Բաժանորդագրութեան տեղերն են միայն Իզմիր՝ Տե-
տենանց գրատունը , Պոլիս Տետենանց վաճառատունը ,
Գումրու խան , քիւ 11 , և Մասիսի գրատունը ։

Մամուլի տակ ունինք երբ հրացանակիրները ,
Ամորի , և այլն ։ Հրատարակիչ
Իզմիր , 27 հոկտ . 1868 : ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԵՏԵՆԱՆ

ՏՕՆ ՔԻՇՈԹ

Կամառասպելական պատմութեանը ընթերցման
երիտասարդաց վերայ ըրած ազդեցութիւնը ։

Այս հրապարակ վիպասանութեանը՝ որ Սպանիացի
Մանուէլ Զերվանքես գիտական հիդիսակին գործն է ,
հայերէն գրով բարբերեցի քարգմանուելով՝ անոր ա-
ռաջին հատորը մօտեւ հրատարակուեցաւ ի Կոն-
տանդնուպոլիս ի տպարանի Տերոյեցն ։

Այս հատորը ուրախ 499 էրեսէ բաղկացեալ օգտա-
կար գիրք մըն է . որուն ընթերցումը հարկաւոր կընա-
մարիմք մանաւանդ ի ժամանակիս յայսմիկ , յորում
Ներպոլոյ սիրաւարկաւ և ուրիշ ամեն տեսակ ա-
ռասպելական պատմութիւնները՝ առանց ընտրու-
թեան , հետգնեն կըբարգմանուին ու կը հրատարակ-
ուին . և գորս մեր ազգային աշխոյժ երիտասարդները
մեծ սիրով և յօժարութեամբ կըկարդան ։ Սակայն ան-
հերքելի ճշմարտութիւն մըն է թէ , կատարեալ դատո-
ղութիւն չունեցող և անփորձ երիտասարդաց վերայ
այսպիսի ընթերցումները շատ անգամ վնասալիք ազ-
դեցութիւններ կը պատճառեն . գորս Տօն Քիշօրի վի-
պասանութեան մէջ՝ ընթերցողը կընայ յայտնապէս
տեսնել և գգուշանալ ։

Կը ծախուի Իզմիր՝ Տան վերիլեան Եղբարց գրավա-
ճառութեան խանութը և ի Կոստանդնուպոլիս՝ ամեն
գրավաճառաց քով ։

ԿԱՐԵԻՈՐ ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

Բոյէլ Ինսուրենս Կոմպանի (Royal Insurance
Company) կոչուած՝ հրեշհի ապահովութեան ըն-
կերութիւնը կըծանուցանէ , թէ իւր ապահովութեանց
վարձը մեծապէս նուազեցուցած է . քանզի յանձնա-
ռու կըլլայ ապահովելու քարաշէն և կամարաշէն
մաղաղաները և անոնց մէջ պարունակուած ապրանք-
ները տարին հարուրին 1/4 վարձքով . Ուզողը՝ կրնայ
տեսնուիլ նոյն ընկերութե գործակալին հետ , որ է

Յ . ՏԱՐՈՍԻ , ի Զուրուր խան ։

Խմբակը—տէր լրագրոյ ,
Ղ . Գ . Պաշտպան ։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԱՐԴԱՆՈՅ ԱՐԱՐՍԵԱՆ